

การบริหารงานโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม
ในจังหวัดชายแดนภาคใต้

นายวิทยา บุญสม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
แผนกวิชาบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2521

ADMINISTRATION OF PRIVATE ISLAM SCHOOLS
IN THE SOUTHERN BORDER PROVINCES OF THAILAND

Mr. Withaya Boonsom

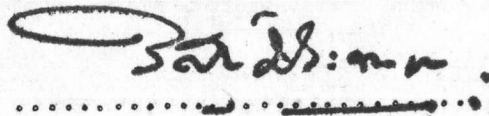
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1978

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การบริหารงานโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้

โดย นายวิทยา บุญสม
แผนกวิชา บริหารการศึกษาศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. บุญมี เถรยอก

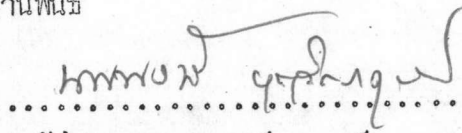
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาคำถามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

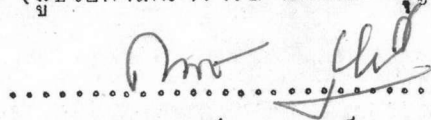
(ศาสตราจารย์ ดร. วิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

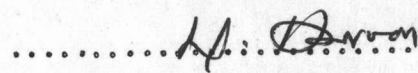
.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุดย)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร. ณรงค์ บุญมี)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร. บุญมี เถรยอก)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การบริหารงานโรงเรียนนราธิวาสสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้
ชื่อนิสิต นายวิทยา บุญสม
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.บุญมี เฌรยอก
แผนกวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2520

บทคัดย่อ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระเบียบปฏิบัติและกระบวนการที่ใช้ในการบริหารงานของโรงเรียนนราธิวาสสอนศาสนาอิสลาม
2. เพื่อศึกษางานบริหารการศึกษภายในโรงเรียนนราธิวาสสอนศาสนาอิสลามในด้านต่อไปนี้ งานด้านวิชาการ งานบริหารบุคคล งานกิจการนักเรียน งานธุรการ การเงิน และบริการต่าง ๆ งานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน
3. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารการศึกษาทั้ง 5 ประเภทในโรงเรียนนราธิวาสสอนศาสนาอิสลามคังกลาว

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างประชากร โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างประชากรออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหารภายนอกโรงเรียน กลุ่มครูใหญ่และกลุ่มครูผู้สอน ผู้วิจัยได้ส่งและรับแบบสอบถามด้วยตนเองเป็นบางส่วน และบางส่วนก็ใช้บริการของการไปรษณีย์ จากแบบสอบถามที่แจกไปทั้งสิ้นจำนวน 431 ฉบับ ได้รับคืนมา 327 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 75.87 ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการทางสถิติแบบเปรียบเทียบเป็นร้อยละและมีชนิดเฉลี่ยคณิตในแต่ละประเภทของงานและพฤติกรรม

สรุปผลการวิจัย

1. ระเบียบปฏิบัติและกระบวนการที่ใช้ในการบริหารงานของโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จะปฏิบัติตามพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. 2497 และมี "โต๊ะครู" เป็นเจ้าของโรงเรียนซึ่งจะเป็นผู้รับผิดชอบตามกฎหมาย มีฐานะเป็นทั้งเจ้าของ ผู้จัดการและครูใหญ่ในขณะเดียวกัน และส่วนใหญ่ยังต้องพออนุในการปฏิบัติตามระเบียบและกฎหมายอยู่ เพราะเจ้าของหรือครูใหญ่ยังไม่เข้าใจในระเบียบการจัดสถานศึกษาของทางราชการและยังใช้ภาษาไทยได้ไม่ดีเท่าที่ควร ดังนั้นหน้าที่ของครูใหญ่ในคณาวิชาการ ชุกรการและสถิติต่าง ๆ จึงต้องตกเป็นหน้าที่ของครูสอนวิชาสามัญช่วยเหลือจัดทำ ส่วนโรงเรียนที่ไม่มีครูสอนวิชาสามัญ งานเกี่ยวกับบัญชี ทะเบียนและสถิติต่าง ๆ จึงมักจะไม่เรียบร้อยเท่าที่ควร

2. โรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ปฏิบัติงานด้านบริหารบุคคลอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ด้านวิชาการ กิจกรรมนักเรียน ชุกรการ การเงินและบริการ และคานสัมพันธ์กับชุมชนอยู่ในระดับที่น้อย

ในการปฏิบัติงานบริหารการศึกษาดังกล่าว พวกเขาจัดลำดับความสำคัญในการปฏิบัติมากน้อยได้ดังนี้ งานบริหารคานบุคคลทำมากเป็นอันดับที่หนึ่ง รองลงมาคืองานคาน ชุกรการ การเงินและบริการ งานวิชาการ เป็นอันดับที่สาม งานคานกิจกรรมนักเรียนเป็นอันดับที่สี่ และงานคานสัมพันธ์กับชุมชนเป็นอันดับสุดท้าย

3. ปัญหาเกี่ยวกับระเบียบปฏิบัติและปัญหาการบริหารการศึกษาของโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนมากคล้ายคลึงกัน และปัญหาดังกล่าวเป็นผลสืบเนื่องมาจากการปฏิบัติงานบริหารการศึกษาทั้ง 5 ประเภทของผู้บริหารโรงเรียน.

Thesis Title Administration of Private Islam Schools in
Southern Border Provinces of Thailand.

Name Mr. Withaya Boonsom

Thesis Advisor Dr. Boonmee Nenyod

Department Educational Administration

Academic year 1977

ABSTRACT

Purposes of the Study

1. To study the precedence and the procession in Administration of Private Islam Schools in the Southern Border Provinces of Thailand.

2. To study the educational administrative tasks in these Private Islam Schools, which are academic affairs; personnel management; student activities; school business and finance, services; and school-community relations.

3. To study the problems concerned the administrative tasks of Private Islam Schools in the Southern Border Provinces of Thailand.

Methodology

The "Descriptive Approach" was used in this study. The questionnaire was employed as the method of gathering data, which were sent out to various groups of administrators, principals and teachers in Private Islam Schools in the Southern Border Provinces of Thailand. A total of 431 questionnaires were sent out and 327 or 75.87 percent were returned. Data were analyzed by using arithmetic means, and the comparison of percentages.

Findings of Research

1. An Act of Legislation of private schools 1954 is used as the precedence and procession in Administration of Private Islam Schools in the Southern Border Provinces of Thailand, and there is a Tok Guru (Islamic teacher), who is an owner and perform duties as the manager and the principal of the school at the same time. Most of schools are not strictly operated in observances of an act of legislation, because the owner or the principal do not well understand the school's management and is quite low in understanding and using Thai language. Duties concerning the academic affairs, business affairs, school finance, records, and reports are performed by teachers who teach general subjects. Schools which do not have teachers who teach general subjects will have a low performance in these duties.

2. The school performance is rated almost quite low on personnel administration, and are rated low on academic affairs, student activities, business affairs, school finance and services and school-community relations. These performances can be listed in order of importance and most/least frequently performed as follows: personnel management; school business and finance, services; academic affairs; student activities; and school-community relations.

3. The problems related to the precedence and educational administrative tasks are similar in most private Islam Schools in the Southern Border Provinces of Thailand. They are attributed to the results of the five administrative tasks.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จไ้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาให้ความร่วมมือช่วยเหลือและแนะนำจากหลายท่านคือ

อาจารย์ คร.บุญมี เถรยอด ผู้ควบคุมการวิจัย และตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เรียบร้อยสมบูรณ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ และอาจารย์ คร.ณรงค์ บุญมี ไ้ช่วยแนะนำ ตรวจแก้แบบสอบถามและให้คำปรึกษาแก่ผู้วิจัย

อาจารย์ ประสงค์ งามมัน อาจารย์ มนูญ การามิตร และอาจารย์ ค้วน ชาวหนู ไ้ให้ความช่วยเหลือในด้านการจัดหาเอกสารอ้างอิง

ศึกษาธิการจังหวัด, ศึกษาธิการอำเภอ, ศึกษาพิเศษจังหวัด และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ไ้ให้ความช่วยเหลือในการตอบแบบสอบถาม แจกแบบสอบถามและรวบรวมข้อมูล และโดยเฉพาะศึกษาพิเศษและเจ้าหน้าที่ในหน่วยศึกษาพิเศษจังหวัดนราธิวาสทุกท่าน ไ้กรุณาให้ความช่วยเหลือในด้านการตรวจแก้และอัดสำเนา

คุณเข้มซ้อย สนิทเคซ ไ้ให้ความช่วยเหลือในด้านการจัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม

ความดีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ทั้งหมด ผู้วิจัยขอกราบมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของคุณพ่อ คุณแม่ และครูอาจารย์ ผู้ให้กำเนิดและประสิทธิ์ประสาทวิทยาการแก่ผู้วิจัย.

วิทยา บุญสม

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ช

บทที่

1. บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	14
ขอบเขตของการวิจัย	14
คำจำกัดความ	14
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	18
วิธีดำเนินการวิจัย	18
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
การบริหาร	23
การบริหารการศึกษา	25
งานบริหารการศึกษาในโรงเรียน	28
งานบริหารวิชาการ	32
งานบริหารบุคคล	34
งานบริหารกิจการนักเรียน	36
งานบริหารบุคลากร การเงินและบริหาร	38
งานบริหารด้านความสัมพันธ์กับชุมชน	41
ลักษณะการบริหารโรงเรียนราษฎร์	44
การบริหารงานโรงเรียนราษฎร์ศึกษาสาธิตตาม	47

บทที่		หน้า
	ลักษณะการบริหารงานโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามที่ ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน	48
3.	วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล	55
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	55
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร	55
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	57
	การสร้างแบบสอบถาม	57
	เกณฑ์การให้คะแนน	58
	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	59
	การเสนอข้อมูล	60
	การวิเคราะห์ข้อมูล	60
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	61
4.	การวิเคราะห์ข้อมูล	62
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	63
	ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	63
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามความถี่เห็นของผู้บริหาร ภายนอกโรงเรียน	74
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามความถี่เห็นของครูใหญ่	77
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามความถี่เห็นของครูผู้สอน ..	80
	ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับงานบริหารการศึกษาของ โรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้	
5.	สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	118 119
	บรรณานุกรม	132
	ภาคผนวก	137
	ประวัติผู้เขียน	181

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1

	หน้า
1. โรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามแยกเป็นรายจังหวัด	56
2 จำนวนแบบสอบถามจำแนกตามประเภท	59
3 กลุ่มประชากรจำแนกตามเพศ	63
4 ผู้บริหารและครูผู้สอนจำแนกตามอายุปัจจุบัน	64
5 ผู้บริหารและครูผู้สอนจำแนกตามระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน ในตำแหน่งปัจจุบัน	65
6 สถานภาพทางการสมรสของกลุ่มตัวอย่างประชากร	66
7 ผู้บริหารและครูผู้สอนจำแนกตามวุฒิสามัญ	67
8 ผู้บริหารและครูผู้สอนจำแนกตามวุฒิทางครู	69
9 ผู้บริหารและครูผู้สอนจำแนกตามวุฒิทางศาสนาอิสลาม	70
10 โรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามจำแนกตามระดับชั้นต่าง ๆ ที่เปิดสอนวิชาสามัญ	71
11 โรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามจำแนกตามระดับชั้นต่าง ๆ ที่เปิดสอนวิชาศาสนา	72
12 นักเรียนที่เรียนวิชาศาสนาอย่างเดียวกับนักเรียนที่เรียนทั้ง วิชาศาสนาและวิชาสามัญ	73
13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามความถี่เห็นของผู้บริหารภายนอก โรงเรียน	75
14 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามความถี่เห็นของครูใหญ่	78
15 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามความถี่เห็นของครูผู้สอน	81

ตารางที่

16	งานบริหารการศึกษาของโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามความคิดเห็นของประชากร ทั้ง 3 กลุ่ม	84
17	ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชากร เกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหารการศึกษา	86
18	ลำดับการปฏิบัติงานของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของประชากรทั้ง 3 กลุ่ม	113
19	ความถี่ในการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างประชากร เป็นรายข้อ	170